

Beslutningsforslag nr. **B 78**

Folketinget 2022-23 (2. samling)

Fremsat den 16. marts 2023 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Theresa Berg Andersen (SF) og Astrid Carøe (SF)

Forslag til folketingsbeslutning
om forsøgsordning med omvendt fodlænke, som skal beskytte ofre for
partnervold og stalking

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2023 at fremsætte lovforslag, der iværksætter en forsøgsordning med omvendt fodlænke, som skal beskytte ofre for partnervold og stalking.

Bemærkninger til forslaget

Det er veldokumenteret, at der forud for partnerdrab ofte er en periode med psykisk vold og stalking («Stalking er en stærk indikator for partnerdrab. Det skal stoppes!«, Dansk Stalking Center, den 19. marts 2022, bragt i Politiken den 19. marts 2022). Derfor er en styrket indsats mod stalking også en vigtig forebyggende indsats mod en forbrydelse, der alt for hyppigt finder sted og stort set altid rammer kvinder. Stalking i sig selv er ekstremt nedbrydende og kan have voldsomme psykiske, sociale og arbejdsmæssige konsekvenser for offeret.

På baggrund af SF's forslag om at kriminalisere stalking trådte en ny straffelovsparagraf i kraft den 1. januar 2022, der sikrer et strafferetligt værn mod stalking. Der mangler imidlertid effektive midler til at hindre brud på tilhold og hindre den fysiske kontakt, som stalkeren lever af. Antallet af sager om brud på tilhold er eksploderet de senere år med en stigning på 145 pct. siden 2017, fra 2.076 til 7.296 brud på tilhold i 2022, hvor 5.587 ud af de 7.296 brud i 2022 er begået af bare 13 personer. De 13 personer har dermed i gennemsnit brudt deres tilhold 430 gange. Forsætligt brud på tilhold kan i dag straffes med bøde eller fængsel i op til 2 år («Antallet af brud på tilhold er på himmelflugt – »op-sigtsvækkende«, mener kriminolog«, tv2.dk, den 4. februar 2023).

I SF mener vi, at der er brug for yderligere tiltag mod stalking og brud på tilhold. Vi bør derfor se mod Norge, hvor man har indført en såkaldt omvendt voldsalarm i sager om partnervold for at sikre den nødvendige beskyttelse af offeret og give den voldsudsatte et mere normalt liv. Erfaringerne fra Norge er gode. Faktisk viser en evaluering af den norske ordning i 2020, at der ikke var registreret nogen brud på tilhold, og dermed tyder alt på, at ordningen giver en god beskyttelse af offeret og samtidig har en afskrækkende effekt på udøveren, jf. Retsudvalget alm. del – svar på spørgsmål 272, folketingsåret 2022-23, 2. samling. Derfor mener SF, at ordningen med omvendt elektronisk fodlænke bør indføres på forsøgsbasis i Danmark.

Den elektroniske fodlænke er i Norge indført som et supplement til et tilhold og kan idømmes, hvis det anses nødvendigt for at sikre, at kontaktforbuddet bliver overholdt. En omvendt fodlænke indebærer, at den domfældte underlægges elektronisk kontrol med gps i hele eller dele af den peri-

ode, hvor vedkommende er idømt et kontaktforbud. Politiet modtager alarmopkald, hvis den domfældte bryder tilholdet og nærmer sig eller kontakter offeret.

Afgørelser om at udvide et tilhold med elektronisk kontrol kan være begrundet i parternes forhistorie, udtalelser fra domfældte eller tidligere brud på tilhold, og der skal i alle sager foretages en proportionalitetsvurdering, hvor ulempen for den dømte vejes op imod behovet for at beskytte offeret.

Erfaringerne med ordningen fra Norge viser, at en omvendt fodlænke kan have en afskrækkende effekt over for både potentielle voldsudøvere og for personer, der er idømt en omvendt fodlænke. Desuden er det erfaringen, at ordningen foruden at være et godt beskyttelsestiltag for ofrene også øger deres livskvalitet og handlefrihed. Faktisk har den omvendte fodlænke virket så godt, at man har besluttet at udvide konceptet, så anklagemyndigheden – og dermed ikke kun domstolene – skal kunne pålægge en person omvendt fodlænke, hvis den pågældende har overtrådt et kontaktforbud.

Det er på tide, at vi i Danmark ser på de norske erfaringer og indfører ordningen i Danmark, til en start som en forsøgsordning. Det er i den forbindelse vigtigt, at kendskabet til ordningen udbredes grundigt i politikredsene, da erfaringer fra Norge viser, at der har været en tøven med at anvende ordningen trods dens gode resultater.

Finansiering

Udgifterne til den norske ordning er ca. 15.000 norske kroner pr. enhed. Dertil kommer it-investeringer på 7,5 mio. norske kroner og drift af fodlænken, som i Norge forvaltes af Kriminalforsorgen og i 2020 løb op i 3,75 mio. norske kroner for driften af 30 fodlænker, jf. Retsudvalget alm. del – svar på spørgsmål 272, folketingsåret 2022-23, 2. samling.

SF synes, det er billigt, for at 30 volds ofre kan leve i langt større tryghed, end det er tilfældet i dag. Det foreslås derfor, at der til et fireårigt forsøg i Danmark afsættes 6 mio. kr. til opbygning af den tekniske platform og derefter 3 mio. kr. årligt i 3 år, der også dækker udgifter til evaluering. Udgiftsskønnet er baseret på de norske erfaringer og en valutakurs på 66 danske kroner pr. 100 norske kroner.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøgsordning med omvendt fodlænke, som skal beskytte ofre for partnervold og stalking.

(Beslutningsforslag nr. B 78)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.